

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środę, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁAD.

Monarchya austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwecya i Norwegia. — Księztwa Naddunajskie. — Grecya. — Z Teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRIACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 2. września. Dnia 4. września 1854 wyszła i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część XXXVI. oddziału I. dziennika rządowego z roku 1854 dla kraju koronnego Galicyi.

Część ta zawiera pod:

Nr. 196. Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 5go lipca 1854, objaśniające ustawę z dnia 27. listopada 1853 r. o nowym planie naukowym dla magisterium farmacyi.

Nr. 197. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 13. lipca 1854, o postępowaniu celnem z ordynaryjnemi winami piemontskimi w rurach, czyli worach skórzanych.

Nr. 198. Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z dnia 14. lipca 1854, wydane dla rozwiązania niektórych wątpliwości, zachodzących przy postępowaniu w sporach małżeńskich osób wyznania ewangelickiego.

Nr. 199. Ogłoszenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 14go lipca 1854, znoszące moc przepisu, objętego w ustępie 8. rozporządzenia z d. 8. grudnia 1853 roku, dotyczącego się legitymacyi towarów, które z wolnego obrotu związku celnego wprowadzone zostają.

Nr. 200. Rozporządzenie najwyższej władzy policyjnej z dnia 19go lipca 1854, dotyczące się opłaty pierwszej wkładki masowej w żandarmeryi.

Nr. 201. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 21. lipca 1854, mocą którego podaje się do wiadomości, że pretury w Królestwie Dalmacyi z dniem 28. sierpnia 1854 rozpoczyna czynność swoją.

Nr. 202. Okólne rozporządzenie nadkomendy wojsk z dnia 21. lipca 1854, którem ustanowiono postępowanie co do opłacania należności bezpośrednich od spadków osób wojskowych w rzeczywistej służbie zostających, tudzież należących ich w królestwie Lombardzko-Weneckiem.

Nr. 203. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23go lipca 1854, o zakresie działalności komisji sierocińskich w razie orzeczenia kurateli z powodu pomieszczenia zmysłów lub głupoty, albo z powodu rozrzutności, tudzież w innych ważniejszych sprawach.

Nr. 204. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24go lipca 1854, którem oznacza się czas wprowadzenia czystych władz sądowych w Królestwie Dalmacyi, oraz początek działalności ustaw dla tegoż Królestwa wydanych, a z nową organizacją sądowną w związku będących.

Nr. 205. Patent cesarski z dnia 11. lipca 1854, mocą którego wydaje się nowa ustawa dla giełdy pieniężnej wiedeńskiej, wchodząca w użycie z dniem 1. stycznia 1855 roku.

Nr. 206. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 19. sierpnia 1854, mocą którego przedłuża się termin subskrypcyi na pożyczkę, rozpisaną na mocy najwyższego patentu z dnia 26. czerwca 1854 r., nr. 158 dziennika praw państwa aż do 31. sierpnia 1854 roku.

Wiedeń, 28. sierpnia. Dnia 29. sierpnia 1854 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXXV. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 213. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i spraw wewnętrznych z dnia 17. lipca 1854, obowiązujące dla Lombardzko-Weneckiego królestwa, którem się postanawia, że obwody urzędów hipotecznych nie są zmienione przez sądowy i polityczny podział okręgów.

Nr. 214. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 12. sierpnia 1854, którem się na mocy najwyższego przepisu z 24. lipca 1854 naka-

zuje rozdzielenie karnego i cywilnego sądownictwa między dwiema miejskimi preturami w Wenecyi.

Nr. 215. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z 26. sierpnia 1854, dotyczące się sprawowania władz obwodowych w Arcyksięstwie Austrii powyżej i poniżej Anizy.

Nr. 216. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 26. sierpnia 1854, dotyczące się sprawowania urzędów okręgowych w Arcyksięstwie Austrii powyżej i poniżej Anizy, w księstwie Salzburg, następnie zniesienia starostw i sądów okręgowych w tych krajach koronnych.

Nr. 217. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 28. sierpnia 1854, którem się wyznacza czas sprawowania czystych władz sprawiedliwości w obwodzie Pressburskiego naczelnego krajowego sądu i wejścia w moc obowiązującą ustaw, zostających w związku z nową organizacją sprawiedliwości w tym obwodzie naczelnego sądu krajowego.

Nr. 218. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 28. sierpnia 1854, którem się wyznacza czas sprawowania czystych władz sprawiedliwości w Arcyksięstwach Austrii poniżej i powyżej Anizy i w księstwie Salzburg i wejścia w moc obowiązującą ustaw zostających w związku z nową organizacją sądową w tych krajach koronnych.

Następnie będzie tam wydane dnia 30. sierpnia 1854 i rozesłane *romansko-niemieckie* podwójne wydanie XLII. zeszytu dziennika ustaw państwa z roku 1850.

Sprawy krajowe.

(Indemnizacya za zniesione ciężary gruntowe w Lwowskim okręgu administracyjnym.)

Lwów, 3. września Z ostatnim sierpnia r. b. przeprowadzono w porządku likwidacyę spraw indemnizacyjnych załatwieniem 360 operatów zgłaszających się stron z 191 ciał tabularnych w 219 gminach z 14.311 poddańcami, 1232 emfiteutycznymi i 950 laudemialnymi pozycjami. Z tego rozpoznano do obecnej chwili buchhalterycznie i wydano 675 uchwał na ogółowy kapitał indemnizacyjny w sumie 2,339.123 złr. 30 kr. m. k.; z których przypada na fundusz krajowy 2,309,847 złr. 30 kr., a na zobowiązanych 29.276 złr.

W zaległościach z czasu od 15. maja do końca października 1848 przyznano 50.276 złr. 29 1/4 kr. Uwolnione od ciężaru dawniej poddańcze areale wynosi 12 mil kwadratowych, 7111 morgów i 70 sążni kwadratowych, liczba dni ciągłych wynosi 604.963 a dni pieszych 424.318.

Z kasy funduszu indemnizacyjnego wypłacono do końca sierpnia obligacye w kwocie 235.650 złr., a mianowicie: jedną sztukę na 10.000 złr., dwie sztuk po 5000 złr., 144 sztuk po 1000 złr., 88 sztuk po 500 złr., 268 sztuk po 100 złr., 17 sztuk po 50 złr.

Wiedeń, 30. sierpnia. Wczoraj zrana umarł tu w 86. roku życia Jego Excel. feldmarszałek baron Wimpffen, właściciel pułku piechoty nr. 13. kapitan gwardyi arcycerów itd. (W. Z.)

Ameryka.

(Pocztą amerykańską. — Wybory. — Pożary. — Bil darowizny gruntów pod kolej żelazną.)

Nowy-York, 9. sierpnia. Wybory w górnej Kanadzie są skończone. Obrano 31 reformerów ministeryalnych, 23 torysów, 6 reformerów opozycyjnych i 6 „wątpliwych“.

Pożary wyrządziły w San Francisco szkodę 200.000, w Sacramento 400.000, w Kolumbia 500.000, a w Minnesota 52.000 dolarów. W Nowym Orleanie spłonął przez pożar majątek w wartości miliona dolarów.

Przed kilkoma tygodniami potwierdził kongres bil, którym dla terytorium Minnesota, darowano jako wsparcie znaczny grunt na wybudowanie kolei żelaznej. Prawodawcze ciało rzeczzonego terytorium nadało już woprzód pewnej kompanii koncesyę, pod najdogodniejszych warunkami i odstąpiło jej zgóry wszelki grunt, który na wybydowanie kolei żelaznej przyzwolony zostanie. Dla skrzyżowania tego planu, dołączył kongres w namienionym bilu dwie klauzuli, — których znaczenie chwiała się na jednym słówku „albo“. Gdyż bil opiewał: „Darowizna ta niema służyć na korzyść żadnej kompanii, któraby się po wydaniu powyższej ustawy ukonstytuowała albo uorganizowała.“ Wymieniona powyżej kompania jest wprawdzie dotychczas ukonstytuowana, ale jeszcze nieorganizowana; a zatem

na mocy klauzuli niemogłaby mieć żadnej korzyści z darowanych pod kolej gruntów. Cóż się dzieje? Gdy przedłożono bil w biurze dla przepisania na czysto na trzecie odczytanie (*engrossing*), przemienił sekretarz słówko „albo“ na „i“, przezco bil otrzymał zupełnie przeciwne znaczenia, a grunt musiał posłużyć na korzyść właśnie tylko kompanii monopolowej. W tej tedy formie otrzymał dokument potwierdzenie od kongresu, który niezadał sobie pracy drugi-raz bil przeczytać. Skoro się odkryło sfałszowanie, mianowano komisję do rozpoznania i dotychczas okazało się, że głównym sprawcą zbrodni jest sekretarz izby reprezentantów Forney i że sfałszowanie jak się zdaje, było spowodowane przez tutejszego bankiera Roberta Schuyler, gdyż on jest głównym przedsiębiorcą w namienionej kompanii żelaznej kolei Minnesota.

Hiszpania.

(Wzięto się do robót publicznych. — Fabryk niewolno zamykać. — Spieszne powołanie gubernatorów na miejsce.)

Madryt, 22. sierpnia. Dziennik *Espana* donosi, że się znów z wielką gorliwością wzięto do robót publicznych.

W Barcelonie ogłosił dziennik *Diario* uchwałę gubernatora tej prowincji pana Pascual Madoz, mocą której wszystkie fabryki muszą być otwarte. Żadnemu fabrykantowi niewolno zamykać swej fabryki, jeżeli poprzednio nieuwiadomiono gubernatora o przyczynie zawieszenia roboty i nieotrzyma jego przyzwolenia.

Dziennik *El Siglo* pisze: Kilku nowomianowanych gubernatorów prowincji odjechało już objąć swe posady, ci zaś co jeszcze bawią w Madrycie, mają się w najkrótszym czasie zgłosić do ministra spraw wewnętrznych dla odebrania instrukcji. W obecnej chwili jest obsadzenie posad rządowych rzeczą największej wagi, ponieważ dowolności jakich się dopuszczają niektóre junty, niemniej jak opieszałość innych, mogą łatwo całe państwo wtrącić w anarchię.

(A. B. W. Z.)

(Lud i wojsko witały królowę. — Swoboda prasy. — Członkowie rodziny królewskiej wracają. — Dochody poszczepiały.)

Monitor francuzki podaje następujące wiadomości z *Bayonny* z 23. sierpnia. „Dywizja z Andaluzji (zapewne korpus O'Donnella) defilowała po lustracji odbytej pod przewodnictwem marszałka Espartera i jenerale O'Donnella, przed balkonem Królowy, którą lud i wojsko witały okrzykami radości.

— Minister spraw wewnętrznych Santa Cruz, powydawał rozporządzenia zabezpieczające wolność wyborów, a minister sprawiedliwości wydał odezwe do biskupów, ażeby niedozwalali księżom w żaden sposób utrudniać wolności prasy. Dziennikom mają być zwrócone ze skarbu publicznego wszystkie kary pieniężne, płacone od czasu ostatniej ustawy o prasie (od kwietnia 1852.) Wydaleni z Hiszpanii członkowie rodziny królewskiej powracają powoli do stolicy: Infant Don Henrico, brat króla i siostra jego zaślubiona z panem Jose Guel i Rente, są już w Madrycie, a infantka Izabela, także siostra króla, zaślubiona panu G. ma przybyć wkrótce. Ostatnie wypadki polityczne sprawiły w dochodach publicznych z miesiąca czerwca w porównaniu z przeszłym rokiem niedobór 12½ milion. realów (90½ zamiast 103 milionów). Z tej przyczyny spadły zapewne papiery publiczne na giełdzie madryckiej w kilku dniach o 3½ proc. Rewolucyjne zabiegi kilku prowincji w tej chwili utrudzają finansowe stosunki w Hiszpanii.

(Zeit.)

Anglia.

(Pensje gubernatorów w posiadłościach zamorskich. — Nowe rozporządzenie wekslowe. — Konzul amerykański odwołany.)

Londyn, 18. sierpnia. Na wniosek pana Brotherton ogłosił rząd listę wszystkich gubernatorów kolonii z oznaczeniem czasu ich służby, pensji itp. Z tego wykazu podajemy następujące data: Obecnie istnieje 45 posiadłości korony angielskiej, w których umieszczeni są gubernatorowie, wicegubernatorowie lub pełnomocnicy tego rodzaju. Roczne ich pensje wynoszą w ogóle sumę 118.846 funt. szt. Najwyższa roczna pensja jest 7000 funtów i pobierają ją tylko dwaj gubernatorowie, lord Elgin jenerałny kapitan i naczelny komendant w Kanadzie i Sir G. W. Anderson gubernator i naczelny komendant wyspy Ceylon. Najniższą pensję (500 funt.) pobierają gubernatorowie w Helgoland, Nevis i Montserrat. Gubernator wyspy Mauritius pobiera 6000 funt. sztr., Jamaiki 5000, a gubernator Nowej Australii 2000 funt. sztr. rocznie. Z pomiędzy teraźniejszych gubernatorów ma dwunastu rangę wojskową, czterech jest oficerami floty, inni należą do stanu cywilnego. Między wszystkimi jest tylko lord Elgin parem.

Nowe rozporządzenia względem stęplowania weksłów zagranicznych trasowanych na Anglię już są drukowane i mają od dnia 10. października r. b. moc obowiązującą. Dla zagranicy najważniejszym postanowieniem w tem rozporządzeniu jest to, że podobne weksle tylko wtedy mają ważność w Anglii, jeżeli opatrzone są przynależnym stęplem.

Dotychczasowy konzul Stanów zjednoczonych w Londynie, Mr. Saunders, który w przeszłym roku zwracał na siebie uwagę, iż w swym domu podejmował politycznych wychodźców wszystkich narodów, został teraz odwołany, a na miejsce jego mianowany Mr. Robert B. Campbell.

(W. Z.)

Francya.

(Komput obozu północnego. — Łagodna blokada morza białego. — Towarzystwa celnej reformy. — Siostry miłosierdzia w posłudze do armii wschodniej.)

Paryż, 22. sierpnia. Północny obóz w Boulogne składa się

obecnie z sześciu batalionów strzelców (z 8., 11., 13., 15., 16. i 18. batalionu), każdy zawiera po 1000 ludzi, w ogóle 6000, z sześciu pułków lekkiej piechoty (z 1., 3., 6., 12., 15. i 17. pułku) po dwa bataliony, razem 12.000 ludzi, z ośmnastu pułków piechoty liniowej (2., 4., 5., 15., 16., 22., 23., 24., 29., 33., 34., 38., 41., 44., 53., 55. i 69.) po dwa bataliony, razem 36.000 ludzi, z 3. i 5. pułku szaserów, z 2go i 8go pułku huzarów, z drugiego i szóstego pułku lansierów, z pierwszego i ósmego pułku dragonów, z pierwszego, drugiego, piątego i siódmego pułku kirysyerów, w ogóle 98 szwadronów czyli 12.000 ludzi. Przytem 15 baterii mające 3000 ludzi do posługi. Wraz z sztabem, korpusem inżynierów liczy obóz 70.000 ludzi wojska liniowego, do tego przyjdzie jeszcze zapewne 15 do 20.000 ludzi nowej gwardyi cesarskiej.

Moniteur zawiera następujące doniesienie:

„Życzliwe zamiary mocarstw sprzymierzonych dążyły zawsze do tego, ażeby blokada portów Białego morza niesprawiła żadnej przeszkody w handlowych stosunkach mieszkańców wybrzeży norweskich i morza Białego, którzy już od natury bardzo skąpo są wyposażeni. Minister marynarki i kolonii posłał powtórnie dla naszych marynarzy krążących na tych wodach instrukcje, które im w tym zamiarze wydano jeszcze w miesiącu maju, przed ogłoszeniem blokady“.

Niemalą sensację zrobiła tu petycja podpisana przez polityczne i komercyjne znakomitości do ministra spraw wewnętrznych, o pozwolenie zawiązania towarzystwa, któreby się zajęło zasadami ku reformie francuskiego celnego systemu. Radcy stanu, deputowani, fabrykanci i kupcy, nie tylko z Paryża, lecz także z Lugdunu i innych wielkich miast przystąpili do tego towarzystwa, które jest pierwszym ważnym przedsięwzięciem dokonania pomysłu wolnego handlu we Francji.

Moniteur donosi, że minister wojny wydał do sióstr św. Wincentego de Paula odezwe, w której prosi je, ażeby się podjęły pielęgnowania żołnierzy w Oryencie. Wezwaniu temu odpowiedziano ze strony czcigodnych sióstr z największą gotowością i 25 sióstr odjechało natychmiast do Marsylii, gdzie już czekają na odpłynięcie parostatku; drugich 25 odpłynie za nimi. Przełożona mistrzyni oświadczyła się z chęcią pomnożyć do stu liczbę sióstr poświęcających się uciążliwej posłudze chorym w Oryencie.

(Akademie nowo organizowane. — Przygotowania do wystawy. — Inwestytura podbitych plemion. — Siła nowych statków parowych.)

Paryż, 26. sierpnia. Dekreta ogłoszone w dzisiejszym *Monitorze* zawierają nową organizację wyższych nauk w 16 akademiach, które przeniesiono do Aix, Besançon, Bordeaux, Caen, Clermont, Dijon, Douai, Grenoble, Lyon, Montpellier, Nancy, Paryża, Poitiers, Rennes, Strassburga i Toulousy. Równocześnie mianowano rektorów i innych urzędników. Rektorem akademii paryskiej będzie sam minister nauk Fortoul, a obok niego dotychczasowy rektor paryskiej akademii departamentalnej p. Caya. — We Francji przygotowują się ze wszech stron do wielkiej wystawy roku przyszłego. Przesyłki do rozmaitych komitetów są bardzo liczne i przewyższają w tej mierze w wysokim stopniu wystawę z r. 1849. Departament Sekwany liczy już 6218 (w r. 1849 tylko 2850). — Dnia 13. sierpnia odbyła się w Algierze uroczysta inwestytura jedenastu niedawno podbitych plemion Kabilów z Sebau. — Budujące się w giserni w Indres maszyny sześciu okrętów liniowych „Bretagne“, „Redoutable“, „Imperial“, „Arcole“, „Ulm“, „Villa de Nantes“ i korwety „d'Assas“ będą obejmować ogółem siłę 5900 koni. Pracują nad nimi z takim pospiechem, że oprócz pomnożenia robotników w giserni i urządzenia roboty nocnej obstaroowano u prywatnych mniejsze sztuki do maszyn za 600.000 franków. — Cholera zgasała w Paryżu prawie zupełnie. W ostatnich dniach pozostało w szpitalach 30—40 chorych.

(Zeit.)

Szwecya i Norwegia.

(Propozycje i uchwały w sejmie szwedzkim i norwiedzkiem.)

Stockholm, 21. sierpnia. Dzienniki ogłaszają datowaną z d. 11. b. m. propozycję król. do stanów państwa względem odmiany §§. 39, 40 i t. d. formy rządu i §§. 4, 6 i t. d. regulaminu sejm państwa odnoszących do prowadzenia rządu państwa w pewnych przypadkach.

Christiania, 16. sierpnia. Jego Mość król sankcyonował dwie uchwały storthingu, mianowicie: 1) Postanowienie względem odstąpienia ziemi na założenie telegrafów elektrycznych i 2) postanowienia karne na uszkodzenie telegrafów.

(W. Z.)

Z Szerów donoszą telegrafem, że dnia 17. wieczór zawinął do Furesund francuski wojenny okręt „le Brandon“, przybyły z Aland; komendant tego okrętu zażądał telegrafem od szefa stacyi szwedzkiej, ażeby mu przysłał paropływ dla zawiezienia do Sztokholmu posłanego przez francuskiego jenerała, adjutanta, który ma oddać ważne depesze. Zawinął także z Waxholm angielski wojenny statek „Procupine“, mający na pokładzie angielskiego posła Mr. Greya.

Księstwa Naddunajskie.

(Proklamacja FZM. barona Hessa.)

Jego Excellencya p. naczelny dowódzca 3. i 4. armii, FZM baron Hess wydał przy wkroczeniu wojsk austriackich następującą proklamację do mieszkańców Multan i Wołoszczyzny:

„Mieszkańce Multan i Wołoszczyzny! Stosownie do umowy zawartej ze strony Jego Mości mego najmiłościwszego Pana i Cesarza wkraczają cesarsko-austriackie wojska do księstw. Mają usunąć od was klęski wojny, mają wam przynieść błogosławieństwa pokoju. Tych tedy poręczycieli waszej przyszłej spokojności i bezpieczeństwa waszego przyjmijcie z życzliwością i zaufaniem, a oni zasłużą na nie wzorowem zachowaniem się, nieustannem przestrzeganiem porządku i karności.

Przywileja zapewnione wam ze strony wysokiej Porty zostaną w zupełnej mocy, spodziewam się jednak ze strony władz waszych wszelkiej pomocy ku należytemu umieszczeniu i zaopatrzeniu w żywność wojsk, za których potrzeby nastąpi każda razą wynagrodzenie, tudzież ze strony ludu spokojności i porządku, gdyż wszelkie jej zaburzenie lub zagrożenie przez podżegaczy albo przez stronnictwa będzie karane całą surowością prawa.

„Wszystkim władzom poleca się oraz niniejszem, ażeby się od dnia dzisiejszego udawały we wszystkich sprawach do stojącego pod moimi rozkazami najw. dekretem Jego ces. Mości mianowanego komendanta wszystkich wojsk w obydwóch księstwach naddunajskich FML. hrabiego Coronini lub do jego pełnomocnych organów wojskowych.“
(W. Z.)

(Deputacja wyprawiona do komendanta c. k. korpusu w Hermansztadzie.)

Wiedeń, 30. sierpnia. *Litogr. kor. austr.* pisze: Donoszą z Bukaresztu z d. 24. b. m.: Otrzymałszy wczoraj urzędową wiadomość o mającym nastąpić wkroczeniu ces. austr. wojsk do Wołoszczyzny dla tymczasowej okupacji księstw, postanowiła tutejsza rada administracyjna wysłać deputację bojarów do c. k. komendanta korpusu hrabiego Coronini do Hermansztadtu by oświadczyć wdzięczność ludności za wyświadczoną Wołoszczyźnie tym aktem łaskę Jego c. k. apost. Mości. Deputacja, która dzisiaj wyjechała do Hermansztadtu, składa się z Arcybiskupa *Argisch*, sekretarza państwa Jana *Philippesco*, wielkiego logothety Karola *Ghiki* i jenerałnego kontrolora wielkiego logothety Jana *Ottotelecano*. Wszystkie klasy ludności powitały ten krok z wielką radością, gdyż wszyscy wyglądają z upragnieniem dnia wkroczenia ces. austr. wojsk do stolicy kraju.

Grecya.

(Zajście Francuzów z Majnotami.)

Wiedeń, 27. sierpnia. Donoszono niedawno z Grecyi o krwawem zajściu między kilkoma Majnotami i częścią załogi francuskiego okrętu wojennego „Olivier“, które miało wywołać nieprzystojne postępowanie Francuzów z jakąś dziewczyną grecką. Dziennikowi *Times* nadesłano teraz szczegółowe doniesienie o tym wypadku, z którego się pokazuje, że nie Francuzi lecz sami Grecy wywołali to starcie. Gdy Francuzi w zatoce Kolokotroni zarzucili kotwicę i wysiedli na ląd, przywitali ich krajowcy z popem na czele najpierw kijami i kamieniami bez najmniejszego powodu, a potem strzelali nawet do cofających się; wtedy dopiero zaczęli Francuzi się odstrzeliwać, przyczem ze strony Greków został raniony pop, a ze strony Francuzów komenderujący oficer p. Forge i jeden majtek. Późniejsze usiłowania władz, by ukarać winowajców, miały być zupełnie bezskuteczne, gdyż Majnoci oświadczyli, że gotowi są w razie potrzeby stanąć do broni dla zastąpienia swoich rodaków.

(Abbl. W. Z.)

Z teatru wojny.

Wiedeń, 28. sierpnia. *Loyd* pisze: Z Bukaresztu donoszą, że rozpoczął się częściowy odwrót wojsk rosyjskich. Przednie strażce korpusu liczącego 80.000 ludzi posuwają się w kilku kierunkach ku Gałacowi i Ibraile. Czoło armii idzie na Moldoveni i Ursyczeni. Pioniery i cywilni robotnicy naprawiają popsute gościńce. Halim Basza ma być mianowany komendantem tego korpusu, który jest przeznaczony do uderzenia na pozycje Rosyan w Gałacz, Ibraile i Fokszanach. Operacje armii w Dobruczy, poruszenia tureckiej floty naddunajskiej, nareszcie pozycja nad ujściem Suliny odpowiadają zupełnie poruszeniom Turków na Wołoszczyźnie.

Soldatenfreund otrzymał doniesienia o wjeździe Omera Baszy do Bukaresztu, o ustąpieniu Rosyan z linii Seretu, a następnie o fortyfikacjach rosyjskich ku obronie całych Multan. Pod względem ostatnich dwóch punktów oczekuje wspomniany dziennik bliższych doniesień. Tymczasem nadmienia tylko, że książę Górczakow będzie zapewne jeszcze czas niejaki obserwować poruszenia wojsk sprzymierzonych i tureckich z pozycji swojej w Multanach nim ją opuści, tem więcej iż urzędowe dzienniki Petersburskie utrzymują, że ewakuacja księstw naddunajskich nie jest koncesją dla mocarstw lecz tylko wojskowem od wypadków zawisłym poruszeniem.

(Ruchy wojska tureckiego i domysły zamiany. — Zajście milicyi wołoskiej z batalionem strzelców rosyjskich.)

Wiedeń, 29. sierpnia. Pochód armii tureckiej ku Ibraile i Gałacowi trwa nieprzerwanie. Według wiadomości z Bukaresztu z 23. ciągną znaczne posiłki wojska bez zatrzymania się i wstępowania do miasta ku Jałomicy, gdzie się zgromadza korpus armii, przeznaczony do odparcia Rosyan z Gałacz i Ibraile. Komunikacja z Buskiem, Fokszanami i Ibrailem jest już przerwana, a w obawie wypadków wojennych nie dają już paszportów do Gałacz i w okolice przyległe. Tureckie wojska, które stały obozem pod Sylistryą, ruszyły 15. sierpnia w pochód do Dobruczy.

Według depeszy telegraficznych po dzień 26. sierpnia, ruszyły wszystkie tureckie i posiłkowe wojska na niższym Dunaju. Mustafa Basza stoi główną kwaterą znowu w Babadaghu. Drugi korpus rumeliotów pod jego dowództwem opiera o Dunaj. Jenerał Yussuf znajduje się z turecko-francuskimi Baszi-Bozukami w Dunawcu. Jenerał-leitnant Bosquet stoi w Karasu i popiera swoją dywizją wyprawę. Jenerał Lüders uzbraja się w Gałacz do silnego odporu. Książę Górczaków udał się dnia 17. sierpnia z Fokszan do Reni.

Według wiadomości z Kronsztadu podchodzą nieregularne tureckie wojska od dnia 16. b. m. aż pod Rymnik. Forpoczty rosyjskie cofnęły się poza rzekę Rymnik. Centrum głównego korpusu jest już po tamtej stronie rzeki Piliny; lewe skrzydło stoi w Ibrailewie. W pobliżu Kilneu przyszło dnia 15. sierpnia do krwawej potyczki między milicją wołoską i rosyjskim batalionem strzelców. Przyczyna była następująca: Batalion strzelców i batalion Wołochów odbywały spólny pochód aż do nowej stacyi w Kilneu. Tu za przybyciem, niechcieli Wołosi iść wraz z Rosyanami do Rymnika, lecz ku Larator, gdzie chcieli oczekiwać przybycia austriackiego wojska. Gdy rosyjski komendant zajął potem groźne stanowisko, dali Wołosi ognia i po jednogodzinnej potyczce ustąpili jeszcze tej samej nocy ku Bosanom i Larator.

Na Ruszczuk nadeszły dziś wiadomości z Warny: Już do 24. wielka część wojsk posiłkowych wsiadła na okręta i dnia 27. sierpnia miała flota odpłynąć; domyślano się, że się pusi nie w kierunku do Sebastopola lecz ku ujściom Dunaju.

(Jeszcze nie pewna kiedy i dokąd pusi się flota Warneńska. — Omer Basza naciska na granice rosyjskie.)

Wiedeń, 30. sierpnia. Z południowego widowiska wojny pisze „Soldatenfreund“:

Według listu z Odessy z dnia 21. b. m. sygnalizowano dniem pierwszej pięć okrętów nieprzyjacielskiej floty czarnego morza na wysokości ujścia Dniestru; te okręta jednak niezmierzały do portu Odessy, i należą jak się zdaje, do eskadry przeznaczonej do blokowania Sebastopola; listy albowiem z Warny z dnia 22. donoszą, że okręta wojenne stoją w pogotowiu do wyprawy, jeszcze dnia 20. b. m. nieopuściły portów w Warnie i w Balczyku. Ta razą jednak utrzymują z pewnością, że w kilku dniach (dnia 24. lub 26.) wszystkie okręta wojenne i transportowe opuszczą to stanowisko. Więcej niż 20,000 wojska posiłkowego już jest na pokładach. Stan zdrowia między wojskiem w Warnie jest dość pomyślny, zwłaszcza że od kilku dni powietrze znacznie ochłodziło i silne wiatry północno-zachodnie rozprędzają miasmy epidemiczne.

Angielsko-francuska kampania na wybrzeżach czarnego morza przedstawia w obecnej chwili tragiczny obraz bezczynności. Różnie porusza się Omer Basza z swą armią bałkańską. Za czternaście dni obsadzi zapewne linię nad Jałomicą a potem zajmie stanowisko między rzekami Bazeo a Seretem. Cały ten obrót taktyczny wykona Omer Basza najdalej za trzy tygodnie. Tymczasem oczekiwać należy rezultatu zaczepnych planów wojska sprzymierzonego. Od najbliższych bowiem czynności wojennych armii posiłkowych zawisło wyłącznie, czy Omer Basza przeżimuje w pomienionych pozycjach, czy działać będzie przeciw armii rosyjskiej nad Prutem lub Seretem, albo czy mu niewypadnie przenieść się z częścią swej armii na widownię wojny w Azji.

(Abbl. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 1. sierpnia. Jego Mość Cesarz wyjechał wczoraj wieczór do Boulogne. Pożyczka austriacka bardzo poszukiwana.

Paryż, 31. sierpnia. Dzisiejszy *Monitor* donosi z Yruu z d. 30. b. m.: Wyjazd Królowej Krystyny d. 28. b. m. wywołał w Madrycie tego samego dnia zaburzenie; milicya narodowa przywróciła zupełnie spokojność.

— *Monitor* zawiera następującą depeszę:

Bayonne, 28. sierpnia. Jenerał O'Donnel postanowił rozwiązać gwardye Królowej i uorganizować hellebardyerów.

Milicya narodowa wpadła nagle do biur rewolucyjnego dziennika „ostatnie barykady“ i przeszkodziła rozdawaniu go.

Madryt, 28. sierpnia. Ruchy insurekcyjne spowodowane wyjazdem Królowej Krystyny do Portugalii przytłumiono; wojsko i milicya wzięły szturmem barykady.

Berlin, 30. sierpnia. Hrabia Benckendorff przybędzie tu jutro rano ze Szczecina i uda się niezwłocznie do Putbus. Wieść odpowiedź rosyjską.

Tryest, 31. sierpnia. Według dziennika „Portafoglio Maltese“, z d. 19. b. m. zaszły w Messynie rozruchy d. 11. i 12. przy wysadzaniu na ląd wojsk z Neapolu. Spokojność niebawem przywrócono. Według tego samego dziennika miały także w Catanea zajść rozruchy.

Trebizonda, 15. sierpnia. Komunikacja z Persją przerwana zupełnie przez wystawienie rosyjsko-azyatyckiego korpusu armii.
(L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 25. sierpnia. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny cerealiów i innych artykułów, jakie były od 1. do 15. sierpnia na targach w Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie: korzec pszenicy 12r.—11r.50k.—6r.—11r.12k.; żyta 11r.24k.—10r.—5r.54k.—10r.; jęczmienia 8r.—8r.40k.—0—7r.36k.; owsa

8r.48k.—6r.48k.—3r.—8r.; kukurudzy w Rymanowie 4r. Cetnar siana 36k.—1r.46k.—0—54k. Sag drzewa twardego 5r.12k.—5r.30k.—6r.—4r., miękkiego 4r.12k.—3r.30k.—4r.48k.—2r.24k. Funt mięsa wołowego $4\frac{2}{5}$ k.— $4\frac{3}{5}$ k.—4k.— $4\frac{4}{5}$ k. Garniec okowity 2r.24k.—2r.6k.—2r.—1r.48k. mon. konw. — Hreczki, kartofli, wełny i nasienia konicza nie sprzedawano.

Kurs lwowski.

Dnia 2.—3. września.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	21	5	24
Dukat cesarski " "	5	28	5	32
Półimperyj zł. rosyjski " "	9	24	9	26
Rubel srebrny rosyjski " "	1	48 $\frac{1}{2}$	1	50
Talar pruski " "	1	45	1	47
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	19	1	20
Galicyjskie listy zastawne za 100 zr. " "	88	18	88	45

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 2. września 1854.

		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.		—	—
Przedano " " 100 po " "		—	—
Dawano " " za 100 " "		—	—
Zadano " " za 100 " "		—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 31. sierpnia.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa 5% za sto	85 $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{9}{16}$	85 $\frac{1}{2}$	
detto z r. 1851 serya B. 5%	—	—	
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	—	—	
Obligacje długu państwa 4 $\frac{1}{2}$ %	—	—	
detto 4%	66 $\frac{3}{4}$	66 $\frac{3}{4}$	
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	—	—	
detto 3%	—	—	
detto 2 $\frac{1}{2}$ %	—	—	
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	
detto	134 $\frac{1}{4}$	134 $\frac{1}{4}$	
detto	95 $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ 96 96 $\frac{1}{16}$	95 $\frac{7}{8}$	
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 $\frac{1}{2}$ %	—	—	
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	—	—	
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	—	—	
detto krajów koron. 5%	—	—	
Akcy bankowe	1276	1276	
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr. 477 $\frac{1}{2}$	477 $\frac{1}{2}$	477 $\frac{1}{2}$	
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 1753 $\frac{3}{4}$ 1755	1755	1755	
Akcy kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	120	120	
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr. 261	261	261	
Akcy kolei Budzińskiego-Linceo-Gmundzkiej na 250 złr. 580	580	580	
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 552 $\frac{1}{2}$	552 $\frac{1}{2}$	552 $\frac{1}{2}$	
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	—	
Galicyjskie listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	
Renty Como	—	—	

Wiedeński kurs wekslów.

Dnia 31. sierpnia.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. 115 114 $\frac{1}{2}$	114 $\frac{3}{4}$ us.	114 $\frac{3}{4}$	
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 $\frac{1}{2}$ fl. 114 $\frac{1}{2}$ 114	114 $\frac{1}{8}$ 3 m.	114 $\frac{1}{8}$	
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 84 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ 84 84 $\frac{1}{4}$ l.	84 $\frac{3}{8}$ 2 m.	84 $\frac{3}{8}$	
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
London za 1 funt sztrl. 11.6 7 9 8 8 l.	11-8 2 m.	11-8	
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 113 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ l.	113 $\frac{1}{2}$ 2 m.	113 $\frac{1}{2}$	
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków 134 $\frac{1}{2}$ 134 133 $\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$ l. 133 $\frac{7}{8}$ 2 m.	133 $\frac{7}{8}$ 2 m.	133 $\frac{7}{8}$	
Bukareszt za 1 złoty Para 240 240 31 T. S.	240 31 T. S.	240	
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty 19 $\frac{1}{4}$	19 $\frac{1}{4}$ Agio.	19 $\frac{1}{4}$	
Ducaten al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 1. września o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam — 1. Augsburg 115 $\frac{1}{2}$ — Frankfurt 114 $\frac{5}{8}$ — Hamburg. 84 $\frac{3}{4}$. — Liwna —. Londyn 11.12. — Medyolan 114. — Paryż 135. Obligacje długu państwa 5% 85 $\frac{1}{8}$ —85 $\frac{1}{4}$. Detto S. B. 5% 94 — 95. Detto 4 $\frac{1}{2}$ % 74 $\frac{1}{2}$ —74 $\frac{3}{4}$. Detto 4% 66 $\frac{1}{4}$ —66 $\frac{1}{2}$. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% 89 — 89 $\frac{1}{2}$. Detto z r. 1852 4% 87 — 87 $\frac{1}{4}$. Detto 3% 51 $\frac{1}{2}$ — 52. Detto 2 $\frac{1}{2}$ % 42 $\frac{1}{4}$ —42 $\frac{1}{2}$. Detto 1% 17 $\frac{1}{4}$ —17 $\frac{1}{2}$. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 81 $\frac{1}{2}$ —82. Detto krajów kor. 5% 77 — 79. Pożyczka z r. 1834 225 — 226. Detto z r. 1839 133 $\frac{1}{2}$ — 134. Detto z 1854 95 $\frac{11}{16}$ — 95 $\frac{3}{4}$. Oblig. bank. 2 $\frac{1}{2}$ % 57—58. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 93 — 95. Akc. bank. z ujmą 1276 — 1278. Detto bez ujmą 1054—1056. Akcy bankowe now. wydania 1012—1014. Akcy banku eskomp. 94 $\frac{3}{4}$ — 95. Detto kolei żel. póln. Ces. Ferdynanda 174 $\frac{3}{4}$ —174 $\frac{7}{8}$. Wiéd.-Rabskie 80 — 80 $\frac{1}{2}$. Detto Budzińskiego-Linceo-Gmundzkiej 261 — 262. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 15 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko - Neusztadzkiej 59 $\frac{1}{2}$ — 60. Detto żeglugi parowej 571 — 573. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 554 — 556. Detto Lloyd'a 545 — 550. Detto młyn parowego wiedeń. 125 — 126. Renty Como 14 — 14 $\frac{1}{8}$. Esterhazego losy na 40 złr. 84 $\frac{3}{4}$ —85. Windischgrätz losy 29 $\frac{1}{8}$ — 29 $\frac{1}{4}$. Waldsteina losy 28 $\frac{7}{8}$ — 29. Kęglevicha losy 10 $\frac{1}{4}$ —10 $\frac{1}{2}$. Cesarskich ważnych dukatów Agio 20 — 20 $\frac{1}{4}$.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeńskiej d. 1. września o pół do 2. popołudniu.

Ces. dukatów stęplowanych agio 20. Ces. dukatów obrączkowych agio. 19 $\frac{1}{2}$. Ros. imperyały 9.16. Srebra agio 16 gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 2. września.

Obligacje długu państwa 5% 85; 4 $\frac{1}{2}$ % —; 4% —; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2 $\frac{1}{2}$ % —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 132 $\frac{1}{2}$. Wiéd. miejsko bank. —. Akcy bank. 1271. Akcy kolei póln. 1735. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 570. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskompowego a 500 złr. 475 złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 116 $\frac{1}{8}$ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 115 $\frac{7}{8}$ l. 2. m. Hamburg 85 $\frac{1}{2}$ l. 2. m. Liwna — p. 2. m. Londyn 11.18 l. 3. l. m. Medyolan 114 $\frac{1}{2}$ l. Marsylia — l. Paryż 135 $\frac{1}{2}$ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indemn. —. Pożyczka z roku 1854 94 $\frac{3}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. września.

Hr. Szembek Roman i Władysław, z Tarnopola. — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, z Niesłuchowa. — PP. Jabłonowski Józef, z Dolnego. — Freudel Franciszek, c. k. prezydent sądu szlacheckiego, z Krakowa.

Dnia 3. września.

PP. Bal Franciszek, z Tuligłówn. — Napadiewicz Edward, c. k. radca apelacyjny, z Sambora. — Olszewski Tybureusz, z Bazara. — Jasiński Józef, z Zabłotowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. września.

Hr. Dunin Borkowski, do Kopyczyniec. — Hr. Dzieduszycki, do Krakowa. — PP. Pimodan, c. k. pułkownik, do Krakowa. — Hoppe Ferdinand, c. k. radca namiestnictwa, do Krakowa.

Dnia 3. września.

Hr. Karnicki Feliks, do Rogużna. — Hr. Golejowski Adam, do Derewacza. — Hr. Schembek Ludwika Roman, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. i 3. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	28 1 7	+ 8°	+ 14°	zachodni	pogoda
2 god. pop.	28 1 7	+ 14°	+ 8°	"	"
10 god. wie.	28 1 7	+ 8°		"	"
6 god. zran.	28 1 7	+ 7°	+ 13°	pułno.-wsch.	pogoda
2 god. pop.	28 0 2	+ 13°	+ 7°	połud.-wsch.	pochmurno
10 god. wie.	28 0 2	+ 8°		zachodni	pogoda

KRONIKA.

O Szellingu zmarłym temi czasy w Ragalz, (Ob. N. 198 G. L. Kronika) wyraża się korespondent Szwajcarski: „W głębokościach grobu Szellinga spoczęła dusza świata, w jego wysokościach transcendentálny idealizm, w szerokościach rozłożył się kunszt z umiejętnością, a w długościach filozofia objawienia.“

— Nowa, tak zwana partya prawowiernych Ewangelików nalegała na ministerium w księstwie Meiningen, ażeby obłożyło karami tych, którzy śmieją podawać się do zapowiedzi tytułem „Pan młody i Panna młoda“ wbrew znaczenia jakie przywiązuje język do wyrazów: „Junggesell i Jungfrau.“ Na to wypłynęła odpowiedź ministerjalna (12. sierpnia r. b): „Uroszczenie podobne zastosować się nie da żadną miarą do nowego kodexu karnego, a cura animarum kościelna nie odpowie obyczajności chrześcijańskiej jeżeli Nowożeńce w bojaźni jakowejś kary cywilnej inaczej się przezwie.“

— Próby fabrykowania alkoholu z liści kukurudzianych i kartoflanych robiono w Wiedniu przed kilką dniami i bardzo się udały. Fabrykacya w wspomniany sposób wpłynęłaby także na uprawę kukurudzy i otworzyłaby dla gospodarstwa wiejskiego obfite źródło zarobku.

— Dla wybuchu cholery odroczone austriacko-niemiecką konferencyę telegraficzną, która dnia 1. września miała być otwarta w Mnichowie.

— Z Berlina donoszą do Gazety Szląskiej: Dawno już przemysłowano nad sporządzeniem działa o dwóch lufach, ale że zawsze na wzór brano dubeltówkę, przeto wszelkie dotychczasowe experymety tego rodzaju kończyły się na niczem. Teraz zaś problem ten jest rozwiązany. Według innego systemu powiodło się sporządzić takie działa bez wielkich odmiian w lawecie. Przyrząd jest dość pojedynczy a próby jakie z nim robiono, powiodły się jak najpomyślniej. Dwie lufy armatnie odwrócone na wzdłuż od siebie osadzone są w lawecie. Osobna bardzo zmyślnie urządzona maszynerya z mikrometryczną śrubą okręca lufę z wielką łatwością a zabczaste koło służy do utrzymania jej w dowolnej wysokości. Zapewniają, że przy tem urządzeniu drugi wystrzał nastąpić może po pierwszym w niedowierzenia krótkim czasie pięciu sekund. Obydwie lufy nabijają się równocześnie a i elewacya obydwóch wystrzałów jest jednaka. Ponieważ próby udowodniły praktyczność tego wynalazku, przeto robi korespondent nadzieję, że działa o dwóch lufach wkrótce powszechnie będą zaprowadzone; zwłaszcza jeżeli się dadzą tak urządzić, iż jedno działa będzie dawać ognia na dwie strony, co by szczególnie ważnem było w pozycjach atakowanych równocześnie z frontu i z boku.